

Inkludering for suksess

universell*

Bodø
10. desember 2019

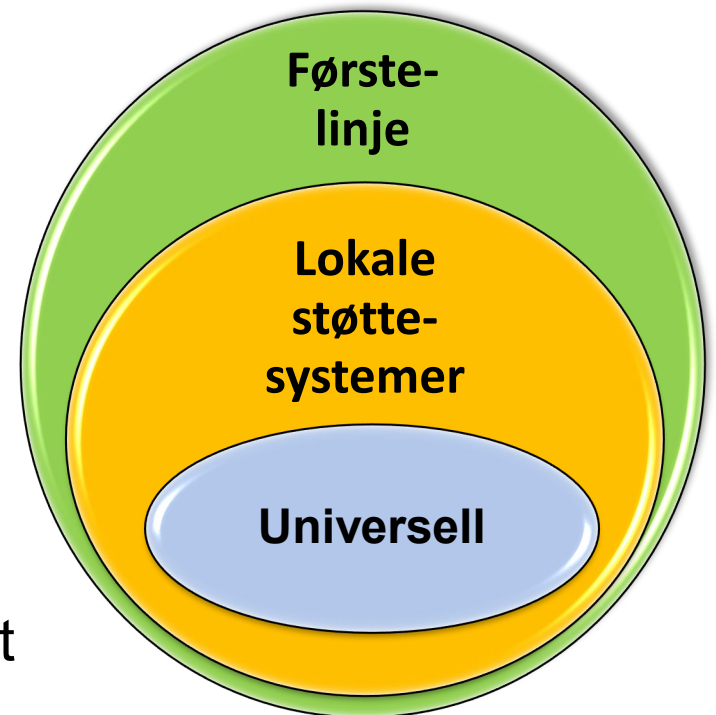
Bjørnar Kvernevik

Universell

universell*

Om Universell

- Nasjonal pådriver og støttetjeneste for lærestedenes arbeid med:
 - Universell utforming av læringsmiljø
 - Tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne
 - Læringsmiljøutvalgene (LMU)
 - Universell utforming som fagbegrep i relevante utdanninger
- Oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og plassert ved NTNU
- Målgruppe: Ansatte ved universiteter, høyskoler og fagskoler
- universell.no

Samfunnsoppdrag

FN-konvensjonen Artikkel 24:

- Mennesker med nedsatt funksjonsevne har rett til utdanning. Det skal sikres et inkluderende utdanningssystem på alle nivå.

Regjeringens strategi:

- Inkludering og likestilling av personer med funksjonsnedsettelse er en forutsetning for et bærekraftig velferdssamfunn og for at den enkelte skal kunne leve frie og selvstendige liv.

Universell utforming:

- Universell utforming er hovedstrategi for inkludering. Der uu ikke er mulig, skal det sørges for gode individuelle løsninger.

universell*

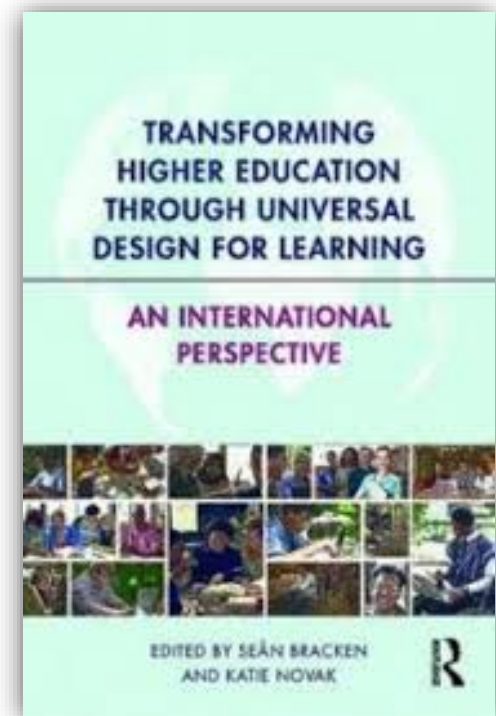

Universell utforming

Universell utforming handlar om å utforme omgjevnadane slik at vi tek omsyn til variasjonen i funksjonsevne hos studentane. Når du lagar noko som er universelt utforma, når du alle målgruppene gjennom éi og same løysing.

Universell utforming av læring

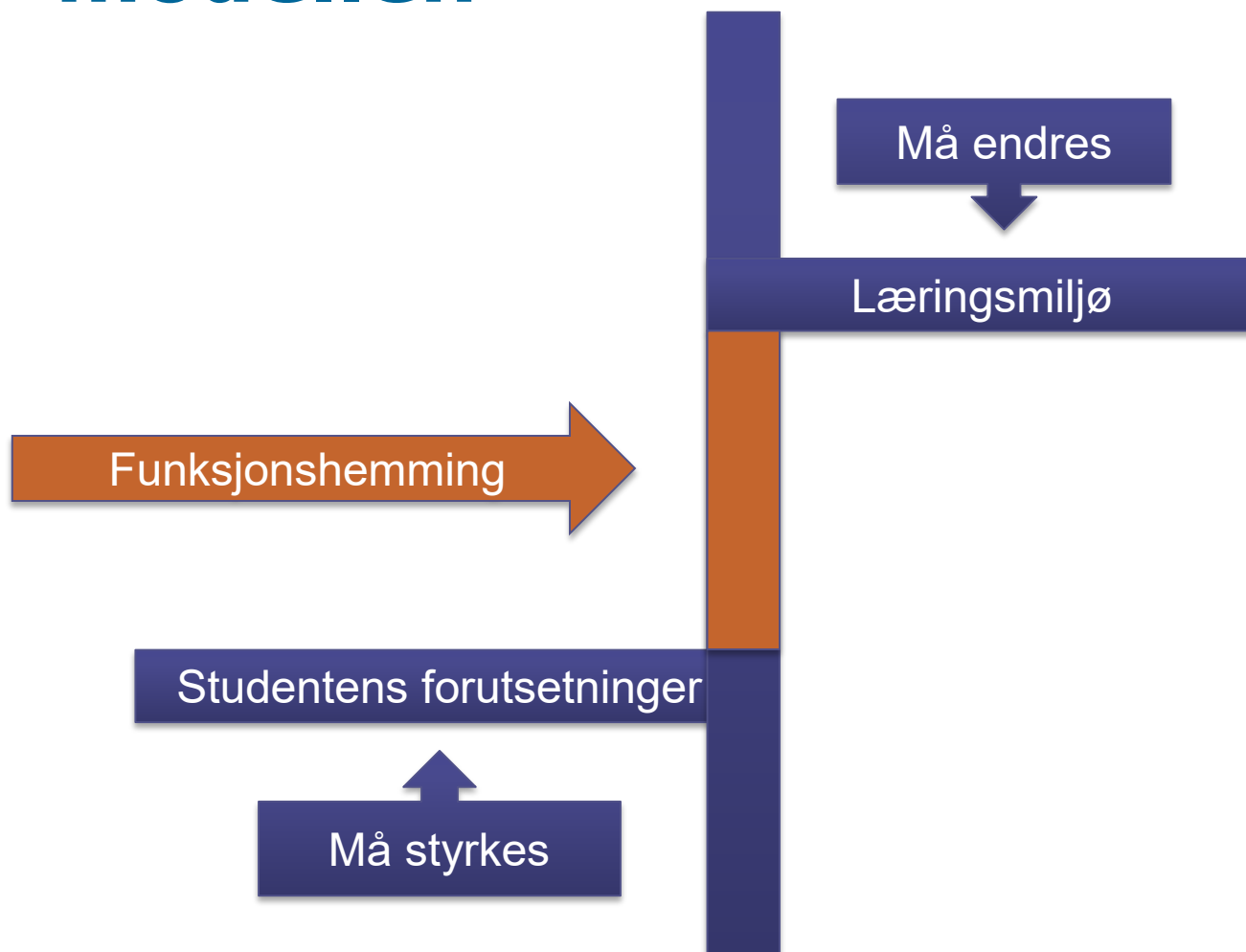
- Kobling mellom læringsteori, universell utforming, IKT, fysiske omgivelser og organisering av læring.
- Universell har hatt EU-prosjekt og skrevet kapittel i lærebok
- Økende interesse, særlig fra utlandet
- Formelt oppdrag fra KD 2020 mot universitetspedagogikken
- Modul ved UNIPED i 2019 ved NTNU

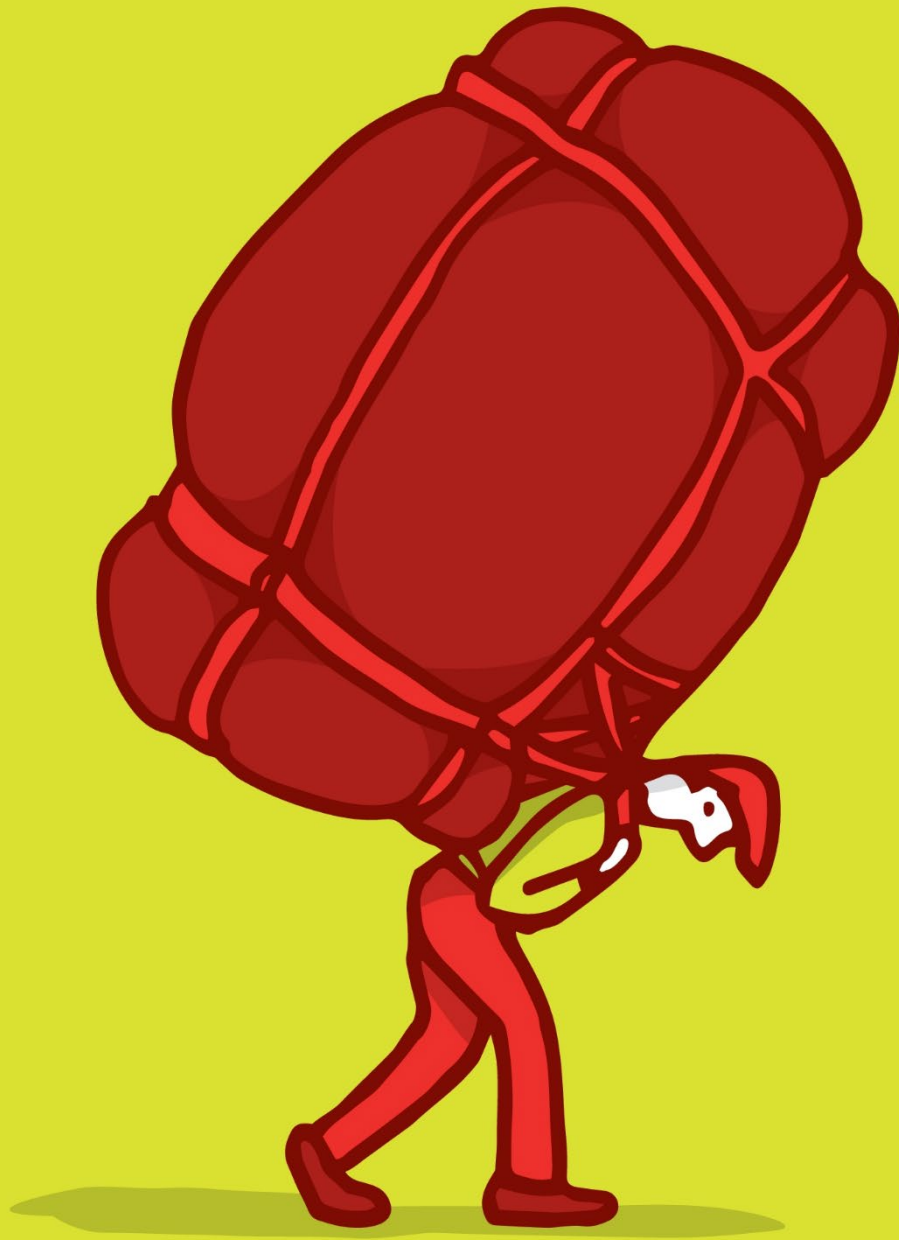

Studenter i 2019

- Heterogen og mangfoldig gruppe
- Forskjellige forutsetninger og behov
- Gode løsninger er viktige for:
 - Deltakelse
 - Gjennomføring
 - Lik rett til utdanning
- Kan et godt læringsmiljø bidra til dette?

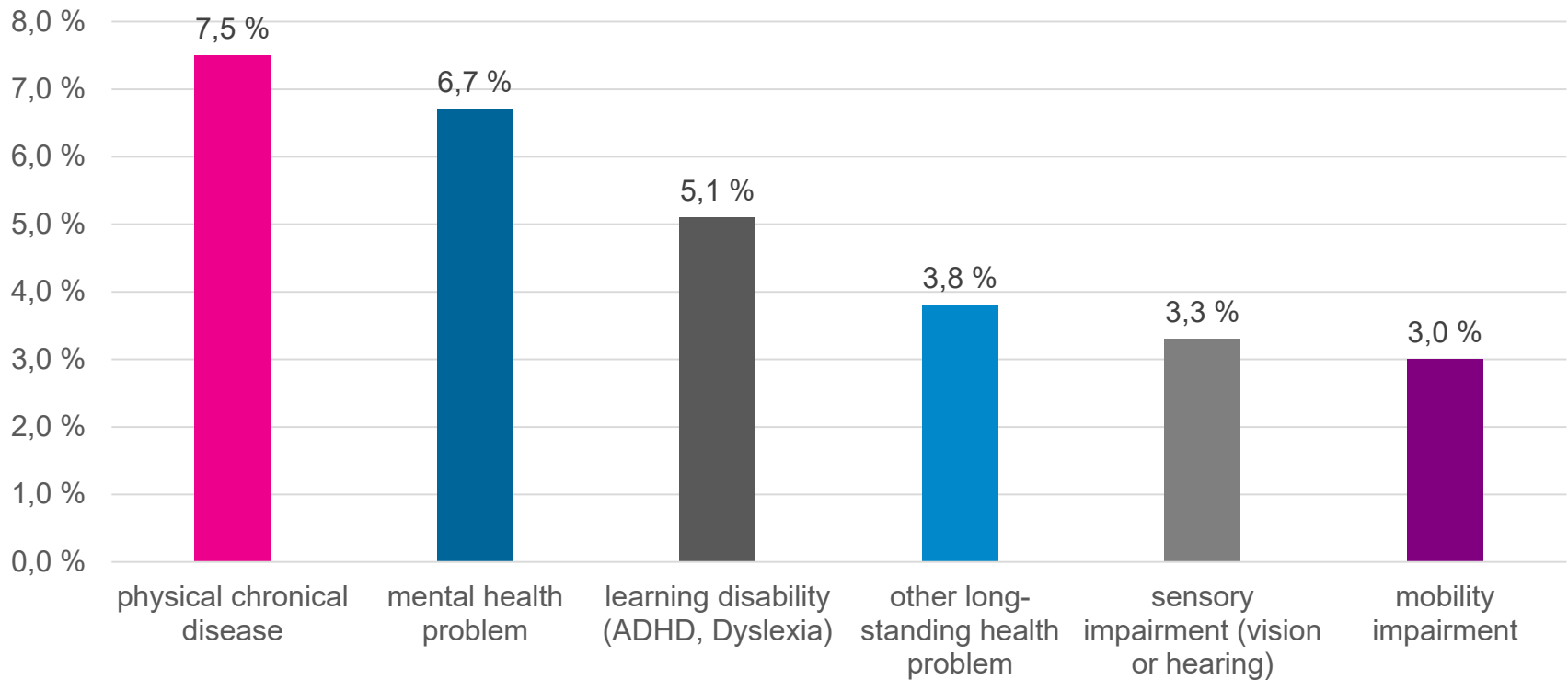
GAP-modellen

Statistikk: Eurostudent VI

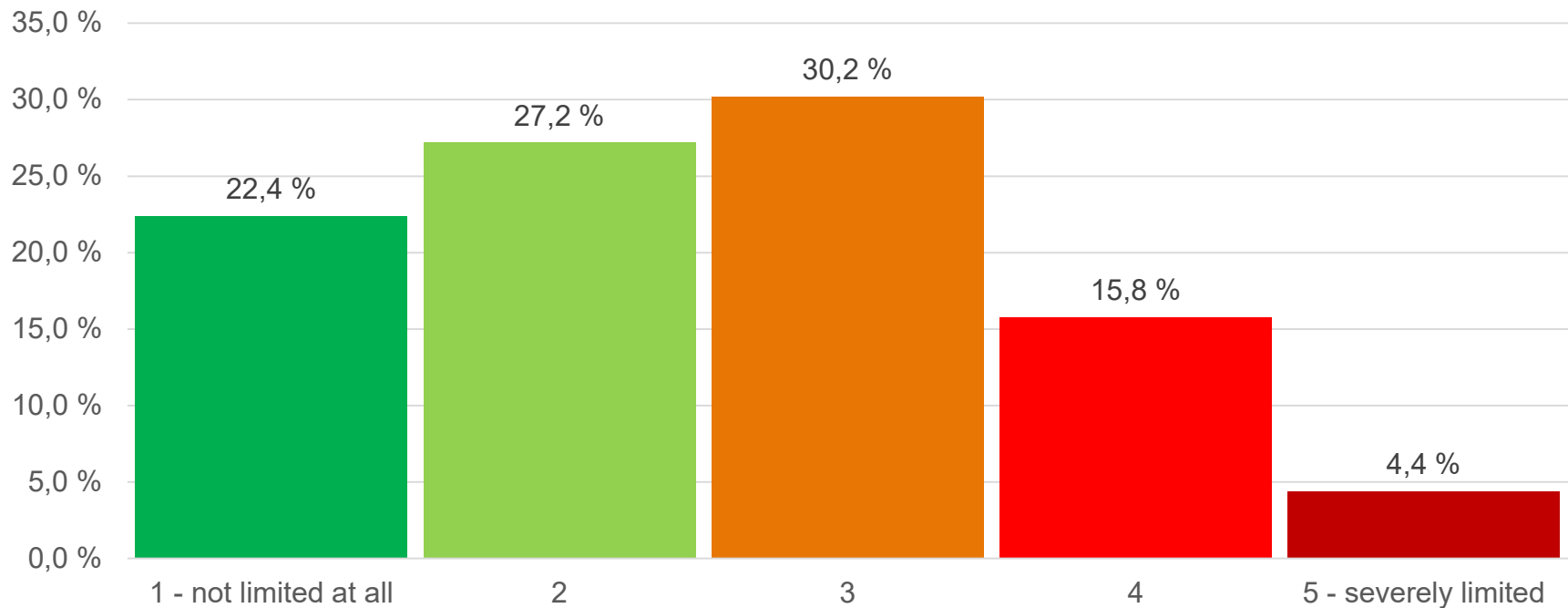
23 % av studenter i Norge rapporterer funksjonsnedsettelse
N=8 220

- Fra [Eurostudent VI Database: Type of health impairment \(detailed\)](#)

Eurostudent VI – Limitation to studies

Students with impairments (Norway)

Hva er læringsmiljø?

Et læringsmiljø utgjør de samlede kulturelle, organisatoriske, relasjonelle og fysiske forholdene som har betydning for studentenes læring, helse og trivsel

- **Lund, I. (2017).** *[Mobbing i høyere utdanning, fleip eller fakta?](#)*. Kristiansand: Universitetet i Agder.

Studiebarometeret om læringsmiljø: Enkeltindikatorer med størst påvirkning

1. Miljøet mellom studenter og faglige ansatte
 - Klart størst betydning som enkeltindikator
2. Det faglige miljøet blant studentene
3. (IKT-tjenester)
4. (Utstyr og hjelpemidler)

- **Strype og Ervik (2017)**. [*Hva er viktigst for overordnet studenttilfredshet?*](#) Basert på HiOA-tallene fra 2016.

Sosialt og faglig

Fagansatte har en viktig rolle dersom den sosiale integrasjonen skal forhindre frafall.

Studieprogrammer bør derfor søke å inkludere fagansatte i større grad på de møtestedene og tilbudene som gis i løpet av studietiden.

- **Aurlien, I., Bjørnsrud, K., Haugom, E., & Thrane, C. (2019).** Betydningen av målbevissthet og sosial tilhørighet for frafall i høyere utdanning. *Uniped*, 42(02), 125-138.

Godt læringsmiljø

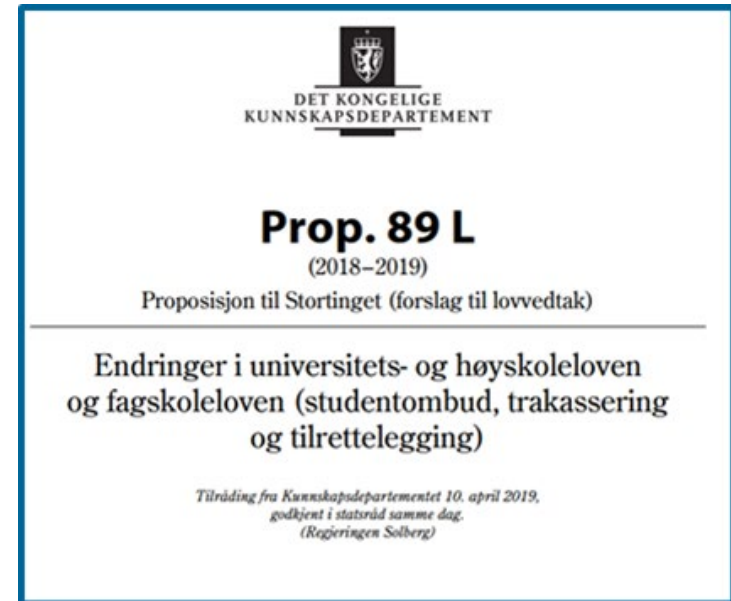
Det er mye som tyder på at et godt læringsmiljø, preget av kort fysisk og mental avstand mellom ansatte og studenter, henger sammen med en god kultur for tilbakemelding og veiledning.

- **NOKUT (2019)**. [Faktorer bak god tilbakemelding og veiledning av studenter.](#)

Rett på tilrettelegging

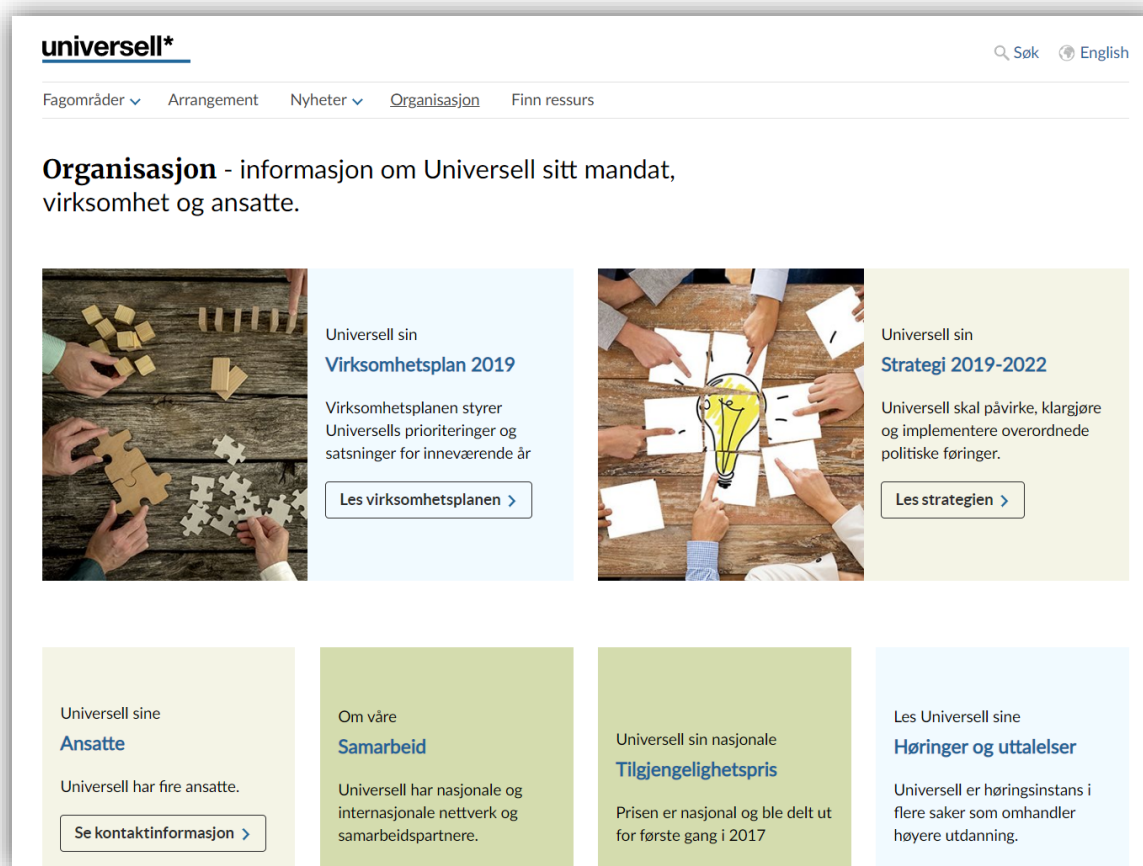
- Studentene har **rett** på **egnet individuell tilrettelegging** av
 - Lærested
 - Undervisning
 - Læremidler
 - Eksamen
- Varig funksjonsnedsettelse – men også midlertidighet – av vesentlig karakter (særskilte behov)
- Lovkravene gjelder universiteter, høyskoler og fagskoler
- All tilrettelegging etter § 4-3 er å regne som **enkeltvedtak**

universell*

Universell sin rolle

Pådriver, rådgiver, samarbeidspartner,
kunnskapsutvikler, formidler, nettverksbygger.

universell* Søk English

Fagområder ▾ Arrangement Nyheter ▾ Organisasjon Finn ressurs

Organisasjon - informasjon om Universell sitt mandat, virksomhet og ansatte.

Universell sin
Virksomhetsplan 2019

Virksomhetsplanen styrer Universells prioriteringer og satsninger for inneværende år

[Les virksomhetsplanen >](#)

Universell sin
Strategi 2019-2022

Universell skal påvirke, klargjøre og implementere overordnede politiske føringer.

[Les strategien >](#)

Universell sine
Ansatte

Universell har fire ansatte.

[Se kontaktinformasjon >](#)

Om våre
Samarbeid

Universell har nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.

Universell sin nasjonale
Tilgjengelighetspris

Prisen er nasjonal og ble delt ut for første gang i 2017

Les Universell sine
Høringer og uttalelser

Universell er høringsinstans i flere saker som omhandler høyere utdanning.

Problemstillinger

- Hvordan kan institusjonene legge til rette for inkluderende læringsmiljøer?
- Hvem har og tar ansvaret for at den enkelte student opplever seg inkludert?
- På hvilken måte kan institusjonene gjennom de etablerte strukturene styrke fokuset på inkludering?

- Lund (2017)